

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Disputationum phylosophicorum pars III. s. physica particularis - Cod. Ettenheim-Münster 229

Archert, Ignatius Ioannus Franc.

[s.l.], 1730

Quaestio 2a

[urn:nbn:de:bsz:31-120397](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120397)

Handwritten text in the left margin, likely a transcription of the scene's content.

216

7

N₁

N

N

arbei
his
ul al
in
Que
arbi
rean
D: jo
at D:
Chy
lo
Con
nah
in
Cip
qu
D
p
an
ma
mon
can
el
le
D
f
m
ed
P
n
ob
ob
n

ante generans. Ita certum est an finis naturalis, corruptibilis
ita nimirum utq; veri, et certum agere naturalium, factum
ut aliquid sui parte, aliquid corruptibile, et conversione ipsa
in aliquid sui esse quod transmutari possit. 2

Quis igitur Colicæ mæa sua p[ro]p[ri]o p[ro]corruptibilis, ita contra Num. 3 bus.
arbitratur esse, p[er]p[et]ua etiam p[ro]p[ri]o arduose, q[uo]d plurim[us]
recentioru[m] quid p[ro]batu[m] r[ati]onem in alma g[ra]tia nova: 9.
S: 10 q[ue]st: 6. v[er]o etiam h[uius] f[aci]ta favere p[ro]p[ri]o, p[er]p[et]ua
et S: 11 q[ue]st: 1. m[er]ito q[ue]st: 1. quoniam magis corruptibile factu[m] p[ro]batu[m]
Christoph[orus] Scherzinger in sua rosa ursina. p[er] cl[ar]is ma[m] p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o omnia. in calis generant, macula solares,
Cometa et p[ro]p[ri]a nova et q[ue]st: ea m[er]ito calis, q[ue]st: calis
nat[ur]a sua p[ro] corruptibilis, cu[m] p[ro]p[ri]o a p[ro]p[ri]o et p[ro]p[ri]o, p[er]
m[er]ito d[omi]na et aliquid d[omi]na h[uius] venonem omnia.

Et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o macula solares d[omi]na p[ro]p[ri]o solis, p[ro]p[ri]o
qua in d[omi]na solis q[ue]st: q[ue]st: apparent numero et r[ati]one p[ro]p[ri]o
d[omi]na. q[ue]st: cu[m] p[ro]p[ri]o aut etiam certu[m], q[ue]st: etiam
p[ro]p[ri]o, observata p[ro]p[ri]o, m[er]ito q[ue]st: d[omi]na p[ro]p[ri]o ut
m[er]ito in alio globu[m] m[er]ito m[er]ito aut p[ro]p[ri]o etiam d[omi]na aquae,
m[er]ito m[er]ito p[ro]p[ri]o omnia h[uius] r[ati]o p[ro]p[ri]o idem variat,
m[er]ito videlicet alioru[m] vaporu[m] in nube coru[m], d[omi]na
cometa etiam p[ro]p[ri]o m[er]ito, q[ue]st: etiam p[ro]p[ri]o, d[omi]na
d[omi]na h[uius] d[omi]na est, q[ue]st: p[ro]p[ri]o, p[ro]p[ri]o, d[omi]na
ita q[ue]st: observant[ur] h[uius] casu[m] anno 1677 duravit p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o et in interu[m], caru[m] p[ro]p[ri]o d[omi]na est aliqua
subito omnia in medio solis d[omi]na, alio vero ibide[m] p[ro]p[ri]o
m[er]ito, et q[ue]st: ita, ut q[ue]st: in minutiss[im]a parte, dissipata
et exan[im]eant, q[ue]st: in p[ro]p[ri]o, abeant, ip[s]o r[ati]o p[ro]p[ri]o
Lundcoris, magis t[ame]n h[uius] m[er]ito, nam p[ro]p[ri]o comite
notu[m], quo una cu[m] sole ferunt, et etiam in oratu[m] v[er]o
etiam m[er]ito p[ro]p[ri]o d[omi]na solis, ita ut p[ro]p[ri]o m[er]ito
m[er]ito d[omi]na 24 r[ati]o absolvari et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o, d[omi]na

nubes. a quod iunior. si calis igne pra caliditate se corruptibilia
 dicitur. qd qd Solare. p continui quon nido foveat, mēfos
 ardore et affus erubet qd qd Raltris en partibz nō
 consumptis. fante dicit ex calore nra in montibz ignis
 comit effundunt una cu ignibz der fna nubes fumi raliares
 nā nra qd cyrie nō dotaliter abfumpant, aut fiant ea terrae
 p iera afundunt vapores, qui dem congregant in nubes et qd
 afundunt, abentz in fulgera. Sed talz ordo paula exillente
 macula paulaqz Solare qz. etn quā r m. pante mōmō
 colatū nō pōnt macula Soli ex fluari nifi dicit, nō qd fuit
 fuitz et vapores. ex calore nra ad totū nra afundunt,
 s qd fuit panti aliqua p qz Solari, nō qd fuit coagulatū
 atqz ex abere condensatū nra nra r solatū, nō dicit qd fuit
 congeries flulularū p Soli. I fuit lru dēū, atqz nō fuit
 dicit p fme aoris. Differebatibz. ut pbit ea dicit dicit qd

Argon 20 si Cometa praesertim Apellunauer n generant, de
 novo, tunc nō oō crearent de novo, s cētē planeta nra
 coarctat certū dicit ad nō deficiētes, s cētē congeries quēda
 flulularū hūmōdī. I qd afundunt s dicit, qd qd r hūmōdī
 rēfēfōres eōmā, s dicit nūc p dicit ut pbit ea dicit dicit qd

Num 4 ris

Argon 210 flulularū novarū orbz et mberig n pī en flulularū
 comōdū, qm qd fuit coagulatū qd ex affus r hūmōdī coagulatū
 et flulularū hūmōdī. I qd nra qd corruptibilia, qd qd qd

Num: 4 ris

Quam ut verū fabeat de flulularū novarū pabāt, Differebatē,
 qua magna ea parte comit, s rōat mēdiate pcedat,
 qd ea comit rōat: calorū pōbare cōtendū nra, qd
 optimū iudicū p dicit nra p hōmō ea mēdī, Solatū
 pēritū. I dicit ea nra qd rōat, nra rōat rōat ad dicit
 concludit nra. unde m rōat ad rōat rōat rōat
 qd qd caliditate p rōat ad dicit qd ea corruptibilia, a
 p rōat mēdī. I dicit rōat rōat, qd nra nra nra
 p rōat mēdī rōat rōat nra in orōat ad corruptiōē. qd
 a dicit: calorū en corruptibilia, qd rōat rōat

Num: 4 ris

S. patribus Theol: et philis ut videtur e apud B: Schen: in d: Ur:
L: 2: C: 24: alioq: c: 24: d: 10: ex eo, qd in corruptibilibus in-
confisio est, qd non valet a magna in secula inveniendia. B: pat:
maulibus circa specula raris talis autem n: adest, ab adu: s: p:
ut, potest ex soluce obertione

Soluntis obertione

Num: 44^m Quesio potest dici qd maula Solis mit parte, Soli obertione,
qua rimbis salunt qd. p: maula quae in Solis alyis plantis
obertione p: q: na. si inae uel Solare, centi parte, Soli obertione,
tunc centi corpore eode modo, quo p: eode p: obertione
maula Solis. ad factu n: potest, ut hili Luna, aliarum, planetarum
q: maula Luna aliarum, planetarum conparatur p: eode
in iud Solis.

Num: 45^m Quesio potest dici qd aura aethera condensa in qd opant abq:
ita dicit obertione qd. a. ut potest ex an alia qd in uoluntate
terra qui qd dicit in dicit in dicit in dicit, uoluntate, ut aethera
Solis tunc aethera. q: na. qd in n: dicit, p: obertione, caa,
qua conparatur aethera aethera p: eode, alia qd, tunc aethera
p: obertione, qd dicit qd. in colt qd, ex eo, qd ubi, alia caa aethera
p: obertione, qd dicit qd. qd maula Solis, qd qd aethera aethera
tunc uoluntate, tunc in Sole n: p: obertione aethera remota a Sole,
q: si aethera Soli uoluntate p: obertione, qd ubi, p: obertione, qd
p: obertione, ut aethera aethera conparatur, qd si in uoluntate,
p: obertione, qd dicit qd. ad maula, ubi dicit qd, aethera
et conparatur, hae aethera n: dicit ubi habere p: obertione
ubi aethera qd aethera aethera et conparatur.

Num: 46^m Quesio potest dici, qd maula Solis p: obertione p: obertione
qua globus uoluntate, in p: obertione ac uoluntate ac uoluntate p: obertione,
ut ubi p: obertione planetarum, alio. q: na. ad uoluntate a p: obertione
maula Solis, ut ubi uoluntate maula dicit qd, in dicit, qd
p: obertione p: obertione. qd p: obertione in medio globi dicit Solis.

conspicue aperit mundum pro se debet in tpe, et tunc
medumlibet sed hoc ipso quod dicitur in tpe et complet
ad hoc certum sit an fides, mundum et ipso etiam color
dicitur in tpe, ipso et appropinquat ipso alio color et dimittit

Num: 29m

De dubio Collegeri, quia calefacta esse laesa in aegre
corruptibilia si ante se corruptibilia, hoc ipso non potest
Simpliciter de dicitur propria ex materia et forma, materia
colorum pbatly et eundem color, ut materia sublimari, quia
nuda et aetheri diversitatis, fueritque inter materia calefacta
et solutur. Collegeri quoque facta colorum non alia receptum
color non alio, quod gratia censura nuda, subest aposita,
a modo et est alia ipso in calis nuda dicitur operari, color
Collegeri quod facta colorum calefacta subest aliquid dicitur inter
se fieri, quod referat in illa consensum et abili diversitate
quodam.

Solutio aut.

De proprietatibus colorum

Num: 30m

De obg, sed de una duntaxat sic agendum, nempe
de soliditate aut liquiditate, quod de hoc plerumque inter
et oppositum non in maiore dicitur. non enim color
nisi hic non aliquid ipso dicitur sed illa facta in quibus dicitur
continetur, ut possit habere finis duplex, generis, nempe
erantem seu planeta vel aetheri, et facta tunc etiam color
videtur probatur duplex omnino color planetarum, et color
fuerunt de his idem dicitur, an color ipso pntigendum solidum,
et in parte quod est equum os hoc, omniaque, haec ut
habet eadem velut davi raba aut velut quod in aetheri
Cholo in fine non est, an vero tunc ipso dicitur liquidum
et facile pnt, quod est equum, hoc, an facta eadem
velut pnter merso aetheri in aetheri, atque in eodem
Liberi in tpe obg tunc sua penagualis cursus. De hoc hanc
et.

Articulus quin
De
Virtute motu; Caloris huiusmodi
causam.

Num: 4521 Supposita caloris liquiditate Sili, videlicet ad, calu,
 motus augit, & altera liquida superacua nile compacta
 in motu dicitur conuulsa esse ad motu, quoadmodum quoniam
 ad motu, sed in motu, nec aliter, ad motu sed in uere motu,
 superacua autem motu, certum est, dubium est quod sua qua
 virtute moueat, an ab intrinseco, ab ut habeant hoc
 principium intrinsecum et quod ab extrinseco, an vero motu,
 esse proueniat ab aliquo principio seu virtute extrinseca
 ad hanc effectum &c

Num: 4647 Quis quia caliditas, sili motu, ab extrinseco, et quod ab aliis
 se agitur. ratio prima huiusmodi est authoritas, scilicet maximae
 theol. et phil. in eo et si patet, quod quod si iustitiam, dicitur
 aliorum, referent. sili, in parte sili, congruent, in, in, in, in,
 obliquare, quod quod in loco sili, proprio motu, ab intrinseco,
 quod ab extrinseco, mouentur ab intrinseco, ad motu in loco sili,
 proprio, et, ut sic in eo quod quod in motu, de eorum, si
 motu in loco, referent in sili, nec tamen, si sili in loco, superacua,
 sili, conuulsa, debet, et, et, qui, dicitur, superacua, moue,
 ab intrinseco, prater virtute extrinseco, ad motu
 virtute aliquo, extrinseco, sili, in parte, in loco, sili, agitur,
 a quo agitur, sili, dicitur, in loco, sili, sili, sili, sili, sili,
 ad motu, sili, sili, sili, sili, sili, sili, sili, sili, sili,
 extrinseca, sili, sili, sili, sili, sili, sili, sili, sili, sili.

Soluitur obiectio.

Num: 4647 Obje Summa Libera dicitur, sili, sili, sili, sili, sili, sili,
 quod, quod, quod, quod, quod, quod, quod, quod, quod, quod,

notariis apud notarios a paribus et de interdictis alio iuris
 in sensu proprio. sic deus & publicitate alibi, in plura omnia,
 possunt vero nunc in deus alibi, virtute notariis apud notarios,
 videtur his in sensu proprio acceptis, sicut quod officia debent habere
 virtute motum notarios in qualitate dicit, sed eo aliquid dicitur.

Num. 49. us.

Obzo miffion fuerit horologium, huius rota, debet esse artifex
 et si vult alios affixi inter, movere. et. miffi fuerit, canes, qui
 debent ad verum postari, quod a pari et aequo in multo, na, eig, quod
 ponit in mutatis, in via sententia servitute, in si miffi rota, qui
 aperit, pondera efficit a pomagis notarios moveri, debent quod a pari
 non si miffita setia, venabula, caleras, arma veteraria,
 quod ad verum affixi, debent, quod aequo huius si miffi. et. sic
 dicitur ad idem: et. subf. quod horologium notariis ab aliquid
 fuerit ut veritate notarios, quod em huius notaria praedicta
 foris operantur et, hoc ante nihil est notarios horologium, si
 duas ea parte, debet horologium, debet ego, aequo, ea parte, debet
 unversis. Sigo huius est horologium, si sig partem, qua moveri, debet
 moveri ab aequo, ponderibus, huius est huius est unversis, si
 eig partem, qua moveri debent moveri, ab aliquid, notarios
 ad idem: et. de canibus, venabulis, et aliquid, quod huius subf. debet
 moveri, debent et debent huius, quod notarios.

Num. 60. us.

Obzo post deus quod officia moverent ab aequo, huius, ut notariis
 curantur simpliciter talis debent ea nota huius deus, et
 adeo in aequo huius moverent ab aequo, quare unversis
 aequo, huius aequo ea notariis huius aequo deus, ut
 huius id notariis idem hoc idem aliquid deus moverent
 huius modo huius quod idem ab aequo, quod huius a huius
 deus? simpliciter in moverent ab aequo. In non ea nota ea parte
 in huius huius notariis curantur ea aequo calidus notariis, ut
 huius ab, huius curantur, ponantur a huius aequo huius notarios
 huius, huius et huius, huius quod huius huius aequo, huius.

in ad melius sit, uelot affluere uelot colaphis ea dirigendo, et
 aetere parte auctos: communis quibus Lydera motus, sapientia
 ab aliqua mente ad itaq, n. pale, utq, mens, seu algia, utq, con:
 nuntia p. unione algia e mens seu algia ubi conuicta, affluat
 est id classe d. uelot d. q. n. uno in loco, praecipue d. q. contra h. e.
 Ego his uerbis n. d. hat ante notabile uideri qd. utq, caly, refretho
 nuntia sub fine mundi: n. em. utq, caly, fit e. n. alit, seu e.
 motus q. uelot et leuud, ut ab aliquo uentori, autis principio no:
 d. n. ad motu: sed d. uelot n. alit in quarto habetur, sua, aca
 aptitudine ad eadem motu. S. uelot i. o. utq, motu q. uelot deo fit et
 leuud. S. uelot uenit ab intrinseco principio autis, qd. utq, caly
 d. uelot a principio intrinseco autis. S. uelot r. atq, ut qd. d. uelot
 modo q. uelot n. d. in e. uelot, p. p. o. id. id. qd. habet q. uelot n. d. ut p. alit
 in aere uelot, t. uelot, qd. p. uelot caly, n. uelot, p. p. uelot uelot,
 qd. h. d. uelot a principio intrinseco autis. et qd. p. uelot Collegeri
 motu uelot utq, caly, aca e. p. p. uelot aca uelot,
 sed p. alit aca p. uelot.

Articulus 2us
De
influentia Lydera

Quo Lydera influunt in subura a. n. p. c. : i. d. uelot, consp. Num: 6. uelot.
 Th. ac Th. 20 et expertia, qua accipit caly, quarta uelot uelot
 infl. uelot p. uelot uelot, et Lyda, quibus, uelot, e. d. uelot uelot
 p. uelot uelot uelot uelot uelot et uelot uelot uelot uelot uelot,
 alio uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot,
 uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot,
 et uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot,
 cur in agro subura a. p. uelot uelot, aqua p. uelot uelot,
 uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot.

Quo Lydera influunt in uelot uelot et d. uelot n. d. uelot uelot uelot Num: 6. uelot.
 ad utq, uelot: uelot uelot e. d. p. uelot et d. uelot uelot uelot uelot uelot
 contra p. uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot
 qd. p. uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot
 uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot uelot

